

Jindřich Kulhavý: Zborcení společnosti?

- CZ24 News | 14. září 2023

ČESKO: Od tzv. Sametové revoluce uběhlo již téměř 34 let. V dlouhodobém vnímání existence planety je to minikapka v moři, v moderní éře jde o její cca pětinu, v měřítku lidského života zhruba o jeho polovinu. Z toho vyplývá, že je za a) naše pobytí zde velmi krátké, za b), že se toho dá stihnout hodně a za c); tu máme poznání o tom, jak se vše urychluje. A to včetně rozkladu společnosti a jejích hodnot.

Před rokem 1989 byl život skutečně jiný. Hovořit o tom však už může jen starší generace, protože doba uplynulá od zásadní změny je přeci jenom delší. Posloucháte li generaci narozenou po tomto zlomu, tak zjišťujete, že o minulé době buď neví vůbec nic, nebo má naprosto zkreslené informace. Malé opakování. Vládli tu od roku 1948 komunisté. V podstatě lze říct, že se jejich přístup k vládnutí měnil od vyloženě revolucionářského a agresivního převzetí moci v tomto roce přes tápání v období 1968-69, kdy se jich část pokusila stranu reformovat, jenže místo toho došlo spíše k deformaci. Následovala normalizace a další pseudorevoluce v roce 1989 ukončila experiment zvaný socialismus.

Jak se tehdy žilo? Vnímání tehdejší doby je rozporuplné. Byla pozitiva i negativa a z dnešního pohledu je třeba si uvědomit, že jste tehdy měli více jistot než dnes. Popořádku. Technologicky jsme byli částečně zaostalí za Západem, což nahrazoval um českých ručiček. Čeští mistři improvizace a velmi efektivní systém školství vychovával řadu manuálně i duševně zručných lidí, které však často v rozletu brzdila stranická ideologie. Chtěls něco dokázat, strana Tě oslovila a dovolila Ti vzestup, ovšem takový, aby ti nahoře nebyli úplně ohroženi. Kdo byl poslušný, vystoupal vzhůru. Rebelové to měli těžké (vlastní zkušenost). Přesto, pokud byli jakkoliv šikovní, dokázali si najít cestu. Žili trochu na hraně, ale měli průpravu pro léta další. Všeobecně se však nežilo tak bídě. Bylo co jíst, i když výběr byl mnohem menší, ovšem potraviny byly zdravější, nezávadné a systém známých schopných sehnat cokoli fungoval vcelku pragmaticky. To platilo i o jiných produktech, například autech, elektronice, drogerii či oblečení. Když se to vezme do důsledku, i kšeft s bonama, tedy poukázkami umožňujícím nakupovat v obchodech s nestandardním zbožím, běžel v poklidu a džíny měl skoro každý, kdo je mít chtěl.

Dá se říct, že tato negativa doplněná omezenou svobodou, složitějším způsobem cestování, závistivým pohledem za železnou oponu a komunistickou propagandou byla vyvážena něčím jiným. Tedy jistotou práce, možností získat bydlení za přijatelných podmínek, udržovanými silnicemi, po nichž se jezdilo bez nesmyslných omezení, dostupnou dopravou, mnoha různými bonusy v zaměstnání, v systému státních půjček s minimálním úročením, v kvalitním školství či v podpoře sportu, v neposlední řadě v bezplatném zdravotnictví majícím solidní standard doplněný možností pomocí korupce si zajistit lepší péči. Lidé vlastnili zahrádky, chalupy, chaty, o víkendech se sjížděli na oblíbená místa. Sice byli opatrní na to, co říkali, protože udavač se najde v každé společnosti, nicméně není pravdou, že by nesvoboda byla totální. Ostatně intelektuálně se tvářící partičky opilců v kotelnách, veksláci a další byli součástí tehdejšího života, dokonce se z nich později staly elity národa. Havel jezdil v mercedesu a peníze mu chodily ze zahraničí. Byli pod dohledem, ale zase je třeba si říct, že si partyzánský život vybrali tito revolucionáři sami a ve skutečnosti nešlo o nijak aktivní odboj. Scházení se a vedení intelektuálních úvah o tom, jak je Západ lepší, se v kontextu dnešních událostí jeví být jako naivní.

Po období socialismu tu zůstal rozsáhlý průmysl, nezadlužená ekonomika, dosah do některých rozvojových zemí, schopnost improvizace a lidé nadšení pro další rozvoj znamenající získání stejně

významného místa v moderní západní společnosti, jako jsme měli v RVHP. Většina však vzala rychle za své. Máme možnost pozorovat, jak ze všeho zůstali ruiny. Průmysl přestal téměř existovat. Nejdříve se privatizovalo, pak za pakatel prodalo konkurenci, ta továrny zavřela. Finanční trhy ovládly zahraniční dravci, u produktivní České spořitelny dokonce došlo k převzetí naprosto nicotnou rakouskou bankou. Zločinnost politiků vzešlých z kotelen a z úřadů spojených s minulým režimem dosáhla kvalit italské mafie. Bylo pod cenou prodáno zlato, často podvodně zprivatizované podniky, ze státního majetku díky běžným a církevním restitucím zmizely pozemky. Některé získala i šlechta díky prolomení Benešových dekretů, především kníže Schwarzenberg o tom může pohovořit. Není jediným. Na dalších stojí sklady zahraničních gigantů. Když už nebylo kde brát, vlády si začaly půjčovat, narostl státní dluh. Ideologické a nestrategické odpojení se od Ruska za poslední tři až čtyři vládní generace jen prohlubuje závislost na západních zdrojích, o nichž víme, že nejsou zrovna přátelské a levné.

Pozorujeme ekonomický propad, zhoršení sociálních podmínek v nesystematicky nastaveném školství ignorující potřeby země (počet vysokoškoláků, navíc nepoužitelných, převyšuje mnohonásobně potřebné množství řemeslníků a praktických odborníků v klasických oborech, jako je zemědělství, výroba, stavebnictví či údržba). Úroveň zdravotnictví jde dolů, nejsou lékaři a sestry. Kdysi prestižní obor je tvrdým byznysem parazitujícím na obyčejných lidech. Ukrajinizace k nám opět přivedla hordy z východu, tentokrát ještě agresivnější, než byli sovětsí vojáci a jejich rodiny, mimochodem často již tehdy ukrajinské. Přidejme riziko migrace Afričanů z Německa. Dochází k navýšení počtu zákonů omezujících náš život ve všech směrech, vrátila se totalitní kontrola a cenzura. Covid uzavřel opět na zkoušku hranice a může se stát, že se podobná opatření vrátí. Vznikají projekty patnáctiminutových měst, zelená lobby vymyslela nový způsob šikany postavené na vymyšlených a člověkem vyvolaných neexistujících klimatických změnách. Ignorují tím dlouhodobou historii života na planetě. Pomocí technologií dochází k totální kontrole jejich uživatelů, už téměř není, kam se před nimi na světě schovat, aniž byste zásadně obětovali svou životní úroveň.

Je na Vás, abyste vy starší srovnali dobu před a po tzv. Sametové revoluci. Obě epochy mají či měly své výhody i zápory. Mladí, nechť mlčí, nemají co srovnávat, dělat si názor pouze z doslechu, navíc ovlivněného euroliberalismem, je jaksi naivní. Kdysi jsme Západ obdivovali a chtěli být jeho součástí. Dnes občas nostalgicky vzpomeneme na to lepší z té doby. Momentální situace opět volá po zásadních změnách. Dějí se již v části světa a USA ztrácí svůj lesk stejně, jako tomu je v Západní Evropě. Holandsko je ukázkou toho, že se ledy hýbají, není však jediné. Až se změny projeví ve Francii a Německu, rozšíří se lavina. My se však zaměřme na nás. I proto bychom měli být my nespokojení slyšet a vidět. Zdá se, že nastal čas se vzepřít. Opravdu budete 16.9.2023 sedět doma, nebo se potkáme ve velkém počtu na Václaváku? Alibismus už není na místě.

AUTOR: Jindřich Kulhavý

[ZDROJ](#)